

Alleen per e-mail: info@rivm.nl

RIVM

T.a.v. mevrouw E. Brand

Postbus 1

3720 BA BILTHOVEN

Ons kenmerk : 38466
Inzake : Perkpolder / Schade
Onderwerp : Verzoek o.a. tot rectificatie conclusies RIVM Rapport 2018-0063 "*Risicobeoordeling van het gebruik van thermisch gereinigde grond in Perkpolder (Zeeland)*"

Breda, 16 juli 2019

Geachte mevrouw Brand,

Namens cliënte, Stichting Schone Polder, vraag ik uw dringende aandacht voor het volgende.

Stichting Schone Polder zet zich in voor de leefomgeving, natuur en milieu in en rondom plangebied Perkpolder. Zo ook in het kader van de door Rijkswaterstaat aangelegde nieuwe Zeewering rondom het nieuwe natuurgebied in de Oostelijke Perkpolder.

In juni 2018 heeft het RIVM, zoals u weet, het rapport "*Risicobeoordeling van het gebruik van thermisch gereinigde grond in Perkpolder (Zeeland)*" uitgebracht en gepresenteerd. Ondanks het feit dat bij meerdere metingen, gedurende langere tijd, in grond- en watermonsters een fors aantal stoffen is aangetroffen met waarden die zelfs uitkomen boven de interventienorm industrieklasse, concludeerde het RIVM in 2018 dat er zich geen onaanvaardbare risico's zouden voordoen of hebben voorgedaan voor mens en dier. Schade aan het milieu (ecologie) zou worden gemonitord. Wel zouden dieren, als honden, niet in het water moeten gaan zwemmen.

Gezondheidsonderzoek

Uit recente antwoorden van Rijkswaterstaat (RWS) op vragen van Stichting Schone Polder is gebleken dat het onderzoek van het RIVM naar gezondheidsklachten rond de bouw van de dijk, slechts heeft bestaan uit het interviewen van vijf personen (verblijvend in drie huishoudens) – en dat pas drie jaar na aanleg van de dijk.

Ook bijzonder is dat deze interviews slechts hebben plaatsgevonden nabij de locatie waar de grond met schepen werd aangevoerd (de veerhaven Perkpolder) en niet in de nabijheid van die nieuw aan te leggenaangelegde zeewering zelf. Nog opmerkelijker is dat twee van de vijf geënquêteerden in een uitzending van Omroep Zeeland juist hebben aangegeven wel degelijk veel gezondheidsklachten en stofoverlast te hebben ondervonden.

Verwarrend is dat dat Rijkswaterstaat nu stelt dat men dit RIVM-onderzoek niet als gezondheidsonderzoek mag zien. Tegelijk heeft noch RWS, noch RIVM uiteengezet hoe het RIVM-onderzoek betreffende slechts vijf personen dan wél gezien zou moeten worden.

Omgekeerd worden in het RIVM-rapport wel stellige uitspraken gedaan met betrekking tot de afwezigheid van gezondheidsrisico's, namelijk dat er geen gevaar zou zijn geweest tijdens en na het aanvoeren van de vervuilde TGG.

Deze conclusies kunnen zijn volgens Stichting Schone Polder redelijkerwijs niet worden getrokken op grond van het interviewen van slechts vijf personen, o.a. om de volgende redenen:

1. Er is niet voldaan aan de meest basale statistische eisen om tot uitspraken te komen.
2. Zelfs voor een indicatief onderzoek is een aantal van vijf te weinig. Bovendien is niet door het RIVM aangegeven dat het zou gaan om indicatief onderzoek.
3. Interviews volstaan niet of amper als het gaat om de aanleg van een bouwwerk van drie jaar daarvóór.
4. Als twee van de vijf personen (40%) juist wél klachten aan de luchtwegen e.d. hebben gehad, dan is dat een significant gegeven waarmee de RIVM-conclusies niet te rijmen vallen.
5. De ernstige overschrijdingen van interventienormen geven in beginsel aan dat de grond absoluut niet gebruikt mag worden in Nederland, vanwege de gezondheid van mensen, milieu, ecologie. Dit is des te meer een indicatie dat de conclusie dat er geen gevaar is geweest, niet getrokken mag worden zonder valide onderzoek, dat aan wetenschappelijke/statistische eisen voldoet.

Bij deze stand van zaken verzoeken u in een persbericht en op uw website **de conclusies** met betrekking tot gezondheidsrisico's voor mens, dier en ecologie in/rond de Perkpolder **te rectificeren** en **een werkelijk representatief onderzoek op te starten**.

Gevolgen voor drinkwater of sproeiwater, dieren enz.

Op de website van het RIVM m.b.t. Thermisch Gereinigde Grond Perkpolder wordt vermeld:

“Ook blijken het oppervlaktewater en grondwater niet geschikt te zijn voor het gebruik in de landbouw als drinkwater voor vee of als sproeiwater.”

Cliënte en ik zouden graag zo spoedig mogelijk van u vernemen **of de agrariërs** in het naast de vervuilde dijk gelegen gebied, die momenteel gebruik maken van het aanwezige zoetwater om de landbouwpercelen te beregenen **hiermee kunnen doorgaan of per direct de besproeiing moeten staken.**

Ik verzoek u hierbij aan te geven **tot welke afstand en voor welke duur uw uitlatingen gelden (alle seizoenen?)**. Vanaf welke afstand tot (het hart van) de dijk kan zoetwater weer wel door veehouders en akkerbouwers worden gebruikt voor drinkwater voor vee of als sproeiwater?

Zowel in juni 2018 als in mei 2019 is tijdens een bijeenkomst uiteengezet dat dieren, zoals honden, niet in de kwelsloot zouden mogen zwemmen. Waarom zouden dieren daar niet mogen/moeten zwemmen? **Wat gebeurt er als dieren** (zoals honden, maar ook eenden, meeuwen en andere volgens, dan wel reptielen/amfibieën, vissen, insecten enz.) **wel in aanraking komen met dit water?**

Welke maatregelen heeft RIVM of RWS genomen om te voorkomen dat de hiervoor bedoelde dieren in aanraking komen met het water? Heeft u waarschuwborden neergezet? Wat kunnen RIVM en RWS betekenen voor dieren die daar wel mee in aanraking komen? Hoe beschermen RIVM en RWS waterfauna en wilde vogels en verhinderen zij dat dergelijke dieren gebruik maken van dat water?

Graag verneem ik op deze vragen een duidelijk antwoord.

Gesprek

De Stichting Schone Polder verzoekt u, na uw antwoorden te hebben ontvangen, om hen uit te nodigen voor een gesprek, waarin zij kunnen informeren over een aantal specifieke, relevante omstandigheden en gebeurtenissen, alsmede om van gedachten te wisselen over hoe een correct (bevolkings)onderzoek en ander onderzoek er ter plaatse uit zou moeten/kunnen zien.

Ik verzoek u vriendelijk om de betreffende **rectificaties binnen twee weken, dus uiterlijk 31 juli a.s.**, te doen plaatsvinden. Zou ik binnen diezelfde termijn ook overigens uw reactie tegemoet mogen zien?

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

R. Hörchner | [Advocaat](#)